

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Кафедра цивільного права №2

С И Л А Б У С

навчальної дисципліни

«Договірне право»

Рівень вищої освіти – другий (магістерський) рівень

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань – 08 «Право»

Спеціальність – 081 «Право»

Спеціалізація – «Військова юстиція»

Статус навчальної дисципліни – за вибором студента

Рік набору – 2021

Харків 2021

Силабус навчальної дисципліни «Договірне право» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» спеціалізації «Військова юстиція» Військово-юридичного інституту. Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2021. 14 с.

Розробники:

Іванова Ксенія Юріївна, старший викладач кафедри цивільного права № 2, кандидат юридичних наук, доцент.

Затверджено на засіданні кафедри цивільного права №2
(протокол № 1 від 31 серпня 2021р.)

Завідувач кафедри - В.Л. Яроцький, доктор юридичних наук, професор

Дані про викладача

Назва навчальної дисципліни	Договірне право
Статус навчальної дисципліни	за вибором студента
Викладач	Іванова Ксенія Юріївна, старший викладач кафедри цивільного права № 2, кандидат юридичних наук, доцент.
Контактний телефон	0679956679
E-mail	ivanova.ksu@gmail.com
Консультації	відповідно до розробленого графіку індивідуальних консультацій
Онлайн консультації	За допомогою zoom

Анотація навчальної дисципліни

Розкривається роль договору як основного регулятора, що в умовах ринкової економіки опосередковує відносини економічного обміну і дозволяє його учасникам раціонально й ефективно будувати свої відносини. Розглядаються основні теорії договору, визначаються принципи договірного права, зміст договору, класифікація його умов. Окрема увага приділяється динаміці договору – його укладенню, зміні, припиненню. Розглядаються особливості окремих видів договорів про передання майна у власність, у користування, про виконання робіт та надання послуг, договори у корпоративному, спадковому, сімейному праві та в сфері права інтелектуальної власності.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – поглиблення теоретичних знань з питань договірного права та набуття навичок практичного застосування компетентностей для ведення договірної роботи і досягнення визначених результатів навчання.

Завдання:

– формування системи теоретичних знань щодо основних категорій,

понять і правових механізмів договірного права;

знання і розуміння основних тенденцій розвитку договірного права;

– формування умінь роботи з нормативно-правовими актами, які регулюють відносини, пов'язані з укладенням, зміною і розірванням цивільно-правових договорів;

– знання основних положень чинного законодавства, що врегульовує договірні відносини в окремих сферах;

– формування практичних навичок роботи із договорами і матеріалами судової практики;

– оволодіння науковими підходами щодо розв'язання проблемних питань правового регулювання договірних відносин;

– вироблення навичок правової оцінки ситуацій і їх застосування для вирішення конкретного спору.

Навчальна дисципліна у структурі освітньо-професійної програми.

Міждисциплінарні зв'язки

Пререквізити: «Теорія держави та права», «Конституційне право», «Цивільне право» (частина I та II), «Цивільний процес».

Кореквізити: «Порівняльне правознавство», «Житлове право».

Очікувані результати навчання здобувача вищої освіти *

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти має демонструвати такі результати навчання:

РНС НД – 1.1. Здатність продемонструвати знання й розуміння основних положень цивільного, договірного права, сутності та змісту основних понять, категорій, інститутів, правових статусів суб'єктів, договірних правовідносин.

РНС НД – 1.2. Здатність проводити правову кваліфікацію укладеного між сторонами договору, визначати його належність до певного договірного типу (виду), виявляти межі та механізми його правової регламентації.

PHC НД – 1.3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів щодо окремих видів договорів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

PHC НД – 1.4. Проаналізувати детермінанти розвитку договірного права в контексті глобалізації та рекодифікації.

PHC НД – 1.5. Проаналізувати методологічні аспекти взаємодії юридичної науки і юридичної практики в договірному праві.

PHC НД – 1.6 Інтерпретувати феномен судової практики в договірній сфері.

PHC НД – 1.7. Здійснювати презентацію свого дослідження з актуальних тем договірного права, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

PHC НД – 1.8. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію при вирішенні юридичних казусів в договірному праві, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи для захисту прав та інтересів учасників договірного правовідношення.

PHC НД – 1.9. Дискутувати зі складних правових проблем, що виникають у договірному праві, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

PHC НД – 1.10. Оцінювати достовірність інформації щодо окремих видів договорів та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності при вирішенні складних питань договірного права.

PHC НД – 1.11. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у консультуванні з питань укладення, зміни, припинення договорів.

PHC HD – 1.12 Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів договірного права.

PHC HD – 1.13 Проводити порівняльно-правовий аналіз теорій договору, динаміки договору та особливостей його окремих видів у різних правових системах, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

PHC HD – 1.14. Аналізувати та оцінювати практику застосування договорів у корпоративному праві, спадковому, сімейному праві та в сфері права інтелектуальної власності.

PHC HD – 1.15. Обґрунтовувати правову позицію при юридичній оцінці умов договорів та кваліфікації фактів та обставин, що мають юридичне значення для правильного вирішення договірного спору.

PHC HD – 1.16. Здатність продемонструвати знання юридичної техніки та її прикладних аспектів в дискурсі правової епістемології та юридичної практики з питань договірного права.

PHC HD – 1.17. Демонструвати знання та розуміння механізму подолання правових колізій при складанні договору, визначенні його умов.

PHC HD - 1.18. Здатність надавати кваліфіковані юридичні висновки та консультації в сфері договірного права, зокрема, під час складення проектів договорів та супроводу їх укладення та виконання, а також при розгляді спорів, що виникли у зв'язку з порушенням договорів.

PHC HD – 1.19. Знання способів тлумачення договору та ключові правові позиції Верховного Суду щодо тлумачення.

PHC HD – 1.20. Демонструвати знання правових механізмів захисту прав та інтересів сучасників договірних відносин в національному праві та особливості застосування ними різних форм та способів захисту своїх прав.

**Види навчальних занять та самостійна робота
для здобувачів вищої освіти денної форми навчання**

№ п/п	Аудиторні заняття (контактні)		Самостійна робота (в годинах)
	Теми лекцій	Теми практичних занять	
1	Договір як регулятор ринкових відносин.	Договір як регулятор ринкових відносин.	5
2	Договори щодо передання майна у власність та користування.	Договори щодо передання майна у власність та користування.	5
3	Договори про виконання робіт та надання послуг.	Договори про виконання робіт та надання послуг.	5
4	Поняття та особливості корпоративного договору. Загальна характеристика договорів у спадковому праві.	Поняття та особливості корпоративного договору. Загальна характеристика договорів у спадковому праві.	5
5	Договори у сімейному праві.	Договори у сімейному праві.	5
6	Договори у сфері права інтелектуальної власності : загальна характеристика, класифікація.	Договори у сфері права інтелектуальної власності : загальна характеристика, класифікація.	5

Самостійна робота студентів

Самостійна робота сприяє кращому засвоєнню студентами матеріалу з навчальної дисципліни та формуванню у них навичок і вмінь одержувати додаткові знання.

Формами самостійної роботи є:

- доопрацювання матеріалів лекцій та робота з рекомендованою літературою;
- підготовка до практичних занять, виконання завдань за темами практичних занять, узагальнення судової практики, підготовка доповідей та презентацій на актуальні теми, підготовка та публікація наукових статей, тез тощо;

– робота в інформаційних мережах, зокрема, ознайомлення із судовими рішеннями в цивільних та господарських справах, розміщених в Єдиному державному реєстрі судових рішень, а також вивчення правових позицій вищих судових інстанцій щодо захисту прав та інтересів учасників договірних відносин.

Навчально-методичне та інформаційне забезпечення навчальної дисципліни

Основна література

Нормативно-правові акти

Конституція України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. №№ 40-44. Ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Господарський кодекс України від 16. 01. 2003 р. № 436-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № №18-22. Ст. 144. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/card6>

Сімейний кодекс України: Закон України від 10.01.2002 р. № 2947-III *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 21-22. ст.135 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14#Text>

Додаткова література

Безклубий, І. А. Банківські правочини: цивільно-правові проблеми : монографія. К. : Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2005. 378 с.

Боднар, Т. В. Виконання договірних зобов'язань в цивільному праві : монографія. К. : Юрінком Інтер, 2005. 272 с.

Венедіктова, І. В. Договір довірчого управління майном в Україні : навч. посіб. / І. В. Венедіктова. Х. : Консум, 2004. 216 с.

Договір як універсальна правова конструкція: монографія / за ред. А. П. Гетьмана, В. І. Борисової. Х.: Право, 2012. 432 с.

Договірне право України. Загальна частина : навч. посіб. / за ред. О. В. Дзери. К. : Юрінком Інтер, 2008. 891 с.

Договірне право України. Особлива частина : навч. посіб. / за ред. О. В. Дзери. К. : Юрінком Інтер, 2009. 1200 с.

Договірне регулювання приватноправових відносин в умовах євроінтеграційних процесів в Україні. Монографія / За заг. ред. академіка НАПрН України О. Д. Крупчана; наук. ред. А. Б. Гриняк. К., 2017. 334 с.

Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та за кордоном : монографія. Київ : Юрінком-Інтер, 2015. 280 с.

Ісаєв А. М. Договір дарування за цивільним кодексом України : монографія. Х. : Дзякопенко, 2010. 224 с.

Мілаш В. С. Комерційний договір у контексті сучасних ринкових умов: монографія. Х. : Вид. СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2007. 440 с.

Погрібний С. О. Механізм та принципи регулювання договірних відносин у цивільному праві України : монографія. К. : Правова єдність, 2009. 304 с.

Пучковська, І. Й. Теоретичні проблеми забезпечення зобов'язань: монографія. Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Х. : Право, 2017. 472 с.

Розгон О. В. Договори у сімейному праві України: монографія. К.: Ін Юре, 2018. 301 с.

Сибіга О. М. Договір комісії за Цивільним кодексом України. Х. : Право, 2010. 184 с.

Харьковская цивилистическая школа: о договоре: монографія. под. общ. ред. И. В. СпасибоФатеевой. Харьков: Право, 2017. 576 с.

Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, М. В. Домашенко та ін. ; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-

Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Х. : Право, 2014. Т. 1. 656 с.

Цивільне право: підручник: у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, М. В. Домашенко та ін.; за ред. В. І. Борисової, І. В. СпасибоФатєєвої, В. Л. Яроцького. 2-ге вид., переробл. та допов. Х. : Право, 2014. Т. 2. 816 с.

Цивільний кодекс України: науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 7: Загальні положення про зобов'язання та договір / За ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. – Серія «Коментарі та аналітика». Х.: ФО-П Лисяк Л. С., 2012. 736с.

Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). – Т. 8: Договори про передачу майна у власність та користування / За ред. проф. І.В. СпасибоФатєєвої. – Серія «Коментарі та аналітика». – Х.: ФО-П Лисяк Л.С., 2013. 670 с.

Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 9: Договори про виконання робіт та надання послуг. Частина 1: Загальні положення про підряд / за ред. проф. І. В. Спасибо-Фатєєвої. – Серія «Коментарі та аналітика». – Х.:Смугаста типографія, 2017. 592 с.

Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 10: Кредитні та розрахункові зобов'язання. Договір комерційної концесії. Договір про спільну діяльність / І. В. Спасибо-Фатєєва, В. І. Крат, О.П. Печений та ін.; за ред. проф.І. В. Спасибо-Фатєєвої. – Серія «Коментарі та аналітика». Х.: Право, 2015. 491 с.

Інтернет-ресурси

Електронний архів-репозитарій Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого. URL: <http://dspace.nlu.edu.ua/>

Офіційний портал Верховної Ради України. URL: <http://rada.gov.ua/>

Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України. URL: <http://www.ccu.gov.ua/>

База даних судових рішень Європейського суду з прав людини. URL: <http://hudoc.echr.coe.int>

Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/>

4.6. Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни (за наявності)

Під час лекцій використовуються мультимедійні презентації, в яких стисло викладено зміст основних положень відповідної теми.

Вимоги викладача

Здобувачі вищої освіти *повинні*: регулярно відвідувати лекції й практичні заняття; систематично та активно працювати на них; переконливо наводити аргументацію при розв'язанні завдань; якісно виконувати письмові й практичні завдання, контрольні та самостійні роботи тощо. Практичні заняття, пропущені за поважних причин, можуть бути відпрацьовані за попереднім узгодженням із викладачем.

Здобувачам вищої освіти *рекомендується*: брати участь в наукових конференціях, конкурсах наукових праць, роботі наукового гуртка кафедри, готувати тези наукових доповідей тощо.

Обов'язкова вимога - дотримання здобувачами вищої освіти норм «Кодексу академічної етики Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого»

https://nlu.edu.ua/files/norm_doc/kodeks_academichnoyi_etyky.pdf).

Під час аудиторних занять дозволяється використовувати гаджети тільки у навчальних цілях (наприклад, для перегляду презентацій лекцій). Дозволяється користуватися ноутбуками і планшетами для ведення конспектів лекцій та відстеження потрібної інформації.

Контрольні заходи

Оцінювання результатів засвоєння навчальної дисципліни «Договірне право» передбачає проведення поточного та підсумкового контролю і здійснюється на основі накопичувальної бально-рейтингової системи.

Поточний контроль знань включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування, виконання текстових завдань, вирішення практичних завдань або задач, участь у розробці кейсу, підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента;

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводяться після модулів (колоквіуми, контрольні роботи тощо).

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік.

Розподіл балів між формами організації навчального процесу і видами контрольних заходів:

лекції – 0 балів;

практичні заняття – 72 бали;

педагогічний контроль (Модуль №2, Модуль №3) – 28 балів;

Разом: 100 балів.

Порядок оцінювання:

1) на кожному практичному занятті студент може набрати від 0 до 8 балів;

2) на тематичному тестуванні – від 0 до 14 балів.

Види контролю: залік за результатами практичних занять. Підсумки педагогічного контролю фіксуються у журналі обліку роботи викладача і на останньому практичному занятті за накопичувальним принципом виставляється залік з навчальної дисципліни. Якщо студент набрав за підсумками роботи на практичних заняттях більше 60 балів з навчальної дисципліни, він отримує залік.

Шкала підсумкової оцінки знань студентів

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється в залікову книжку за вербальною шкалою («зараховано», «не зараховано») відповідно до такої шкали:

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за національною шкалою для заліку	Оцінка за 100- бальною шкалою, що використовується в НЮУ
A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок	зараховано	90 – 100
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками		80 – 89
C	Добре – у цілому правильна робота з певною кількістю незначних помилок		75 – 79
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків		70 – 74
E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії		60 – 69
FX	Незадовільно – потрібно попрацювати перед тим, як перескладати	не зараховано	35 – 59
F	Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота, обов’язковий повторний курс		0 – 34

Критерії і рівні оцінювання результатів навчання (пороговий, типовий, відмінний).

Критерії оцінювання:

- 1) володіння інформацією, наданою викладачем на лекції;
- 2) володіння інформацією, що міститься в списку обов'язкової і додаткової літератури;
- 3) здатність застосовувати знання теорії під час вирішення практичних завдань;
- 4) здатність формулювати власні підходи до вирішення практичних завдань.

Рівні оцінювання:

1. Пороговий – оцінки «E» і «D» згідно зі шкалою оцінювання.
2. Типовий – оцінки «C» і «B» згідно зі шкалою оцінювання.
3. Відмінний – оцінка «A» згідно зі шкалою оцінювання.